

U.S.A. CANADA

KONTAKTORGAAN VAN DE STUDIEGROEP USA-CANADA • OPGERICHT 10 JAN. 1970

Red. A.J.v.Hulst
Postbus 49
1420 AA Uithoorn

ZILVEREN UITGAVE

Nr 25 Nov.'78

WOORDJE VAN UW BESTUUR

Op onze jaarvergadering van September heeft onze Studiegroep afscheid genomen van M.J.W. Steensma (Thijs voor zijn vrienden) als sekretaris. Zes jaar lang deed hij dit werk en onze Studiegroep heeft daarvan geprofiteerd. Mede door zijn werk kregen wij in deze jaren een grote leden-toename en had hij een grote stimulerende invloed. Wij hopen hem als lid nog menig maal te begroeten en wensen deze "Vliegende Filatelist" en echtgenote rustige en prettige jaren toe in Spanje.

Met voldoening presenteren wij U ons Zilveren K.O. aan. De iets andere opzet bemerkt U aan het komplette artikel van ons USA-lid v. Dam, die voor het eerst in ons Orgaan schrijft.

Voor het eind van dit jaar wil Uw Bestuur inzicht hebben over Uw eventuele deelname in de door de Studiegroep te organiseren tentoonstelling "CANADA 1980". Daar aan kunt U helpen door invulling van bijlage-formulier. STELT U HET NIET UIT. UW VOORLOPIGE TOEZEGGING KAN DE BESLISSENDE STEM ZIJN. DANK U

EEN INTRODUKTIE OVER "OORLOGSBRIEVEN"
VAN DE U.S.A. IN WERELDOORLOG I EN II

door THEO van DAM

Copyright and published with permission
of "Strictly U.S.", Dunedin, Fl. U.S.A.

Appeared originally in
volume 12 Nr 5, June '76

Eerstens : Wat is eigenlijk een "Oorlogsbrief" ?
Om o.i. praktische redenen zullen wij de originele
benaming "War Cover" gebruiken, zodat de lezer
zich daarmee vertrouwd kan maken.

Dus wordt de vraag : "Wat is een War Cover"? Daar
over werd eerst een verhitte discussie gehouden in
de ledenkring van een organisatie, bekend als "War
Covers Club", die daarmee duidelijk haar doelstel-
ling aangeeft. Men kwam tot de volgende konklusie:
De vraag kan op twee manieren bekeken worden. Ten
eerste, de konservatieve opvatting is, dat alleen
covers, die aktueel gebruikt zijn door militairen,
(en in enkele gevallen "extremisten" in gevechts-
akties betrokken), aanvaardbaar zijn.

Dit betekent dus, alleen covers met A.P.O. (Army-
Postoffice) of F.P.O. (Fleet Postoffice) of an-
dere benamingen van gelijke strekking, gebruikt in
oorlogstijd en later voor bezetting in vredestijd.
Meestal waren deze covers zonder zegels.

De tweede, of wel liberale opvatting meent dat al-
les wat iets te doen heeft met militaire postale
geschiedenis of oorlogs-gebruik, onder het begrip
"war cover" zou kunnen vallen en in een dergelijke
kollektie kan worden opgenomen.

Alle typen van censuur-covers, burgerlijke "patrio-
tise" (zelfs die met stiekeme propaganda vignet-
ten) en andere soortgelijke stukken. Sommigen be-
schouwen zelfs de Konsentratiekamp-post als zoda-
nig, hoewel die in menig geval niet direkt met de
oorlog verbonden is (maar dikwijls wel indirekt,

of zou dit misschien 'n zelfstandig verzamelgebied
kunnen zijn, Red.).

Hoe het ook zijn moge, "War covers" verzamelen is
een fascinerende bezigheid en 't wordt van dag tot
dag populairder. Gelukkig, of als U het anders be-
kijkt, ongelukkigerwijs is de U.S.A. de verzamelaar
van dienst geweest met veel materiaal van heel zijn
geschiedenis.

Zeker, de zeer vroege (0) Covers van de Franse en
Indiëanse oorlogen, de Oorlog van 1812 en het Me-
xicaanse avontuur van de 1840er jaren zijn ver weg
en er is weinig van te vinden en dan in 't algemeen
buiten bereik van de gemiddelde verzamelaar.

De Burgeroorlog en de "schitterende" kleine Spaans
Amerikaanse oorlog zijn goed gedokumenteerd door
verschillende deskundigen. Buiten beschouwing ge-
laten worden hier de Vera Cruz expeditie, de Mexi-
caanse grens-experimenten van 1915, de bezettingen
van Nicaragua en Haiti, die niet als "oorlog" wor-
den gerekend.

De latere Korea-oorlog (om een of andere reden bij
de verzamelaars niet populair), en de Viet Namse
oorlogen, nog te recent, komen nog niet aan bod.
Wij willen de volle aandacht geven aan de twee We-
reldoorlogen, zijnde de "hoofd oorlogsinspanningen
der U.S.A."

WERELD OORLOG I

De "Grote Oorlog" of de "Oorlog, die alle oorlogen
zal beeindigen". Op 6 April 1917 verklaarde de USA
de oorlog aan Duitsland. Met ingang van 16 Juni in
dat jaar werden troepen overzee gezonden en op dat
tijdstip werd een Post-systeem georganiseerd om de
post van de "Harde Jongens" (TOUGHBOYS) te behan-
delen.

De U.S.P.O. bleef in Europa tot 21 Juni 1921 voor
de bezetting van Duitsland, toen het laatste Army-
Postoffice officieel gesloten werd, maar sommige
brieven met U.S.A. stempels zijn bekend tot Maart
1923.

Van Jan. 1938 tot Okt. 1943 was 'n groot onderzoek projekt aan de gang, onder leiding van wijlen Delf Norona, die de toen zo genoemde "War Covers Philatelist" publiceerte, tegenwoordig het "War Cover Bulletin". Met de hulp van vele enthousiaste medestanders als H.K. Robinsom, M.B. Hunt, H.M. Sandford, H.A. Coleman e.a. heeft Norona 'n uitgebreide lijst samengesteld van de verschillende U.S. Army Postoffices in de Franse en Italiaanse oorlogsgebieden.

Daarna werden Handboeken geschreven door H.A. Coleman, H.M. Sandford en D. Norona wijdde 2 hoofdstukken van zijn "Cyclopedia" aan dit onderwerp. Na 1942 nam de interesse af, omdat het overvleugeld werd door zijn grotere broer Wereldoorlog II.

Een andere faktor was dat vele verzamelaars zich terugtrokken, daar de meeste der W.O. I afstemplingen erg gewoon waren en er was veel in cirkulatie. Nu is dat echter niet helemaal waar, er zijn nog aardig wat schaarse covers. Bovendien waren er heel weinig "leuke" covers verkrijgbaar, de konditie was in het algemeen pover door de slechte kwaliteit van het papier en de onzinnige en dikwijls slordige manier, waarop de poststempels waren aangebracht.

Maar sinds enige tijd is er weer een opkomende belangstelling. Er is nu 'n "World War I Studygroup" gevormd binnen de "War Cover Club", met het doel een speciaal Handboek te schrijven, dat op een nader te bepalen tijdstip gepubliceerd wordt.

De uitdaging is natuurlijk om covers te vinden die konditioneel presenteerbaar zijn, het papier redelijk intact en met een geldig poststempel. Een van de voordelen is dat er erg weinig z.g. "filatelistische" covers in omloop zijn, prakties alles is postaal gebruikt, in tegenstelling met sommige van de "op bestelling" gemaakte types van W.O. II en de Viet Nam oorlog.

Vele covers hebben 'n A.P.O. of M.P.E.S. of P.E.S. (Militaire Postal Express Service) nummer, die 'n

indikatie zijn van de lokaties (plaatsen in Frankrijk en Duitsland) en voor Army Units (van Army, Corps, Division), dat waren "mobiele kantoren". Er was een totaal van 169 verschillende kantoren, vermeld in H. Sanford's boek.

Het verschil tussen A.P.O. en M.P.E.S. is, dat op 19 Mei 1918, het U.S. (APO) postkantoor dat onder civiele controle viel, toen als M.P.E.S. militair toezicht kreeg. Zie de onderste 2 regels van blz. 580.

Na de landing der eerste troepen op 16 Juni 1917 werd het eerste Army postkantoor, A.P.O. Nr I, geopend in St Nazaire op 10 Juli, gevolgd door Nr 2 te Parijs op 16 Juli en vervolgens de Nrs 3 tot 18 welk laatste nr in Saumur was.

Het oudst bekende poststempel is van 30 Juli 1917, van A.P.O. 3. In de herfst van 1917 werd besloten de A.P.O. nummers 1-18 te veranderen in de bekende 700 series (700-799), de 800 series werden vrij gehouden voor speciale en tijdelijke A.P.O.'s, vandaar dat er ook 900 serie werd gebruikt tot Nr 953 maar er was ook een A.P.O. nr. 975.

Vele van de 700 en 900 A.P.O. nummers zijn ruim in omloop, maar er zijn wel uitzonderingen. De 800 serie zijn over het algemeen erg schaars. Vele nummers van deze serie werden slechts voor een korte tijd gebruikt, b.v. A.P.O. nr 831 (8ste divisie) was slechts ongeveer een week in gebruik, omdat 't onderdeel aan het eind van de oorlog in Frankrijk aankwam en al spoedig in zijn geheel verdeeld werd als aanvullingen voor andere divisies.

De z.g. lage nummers (Low Nrs) 1-18 worden ook ijverig gezocht door specialisten, daar sommige 'n paar weken gebruikt zijn.

Een ander interessant aspekt zijn de "Improvised" of "Temporary" (geimproviseerde en tijdelijke) A.P.O.'s afstemplingen, omdat de gebruikelijke rubber stempels met 4 strepen (fig. I) en de stalen matrijzen (fig. 2) waren niet altijd beschik-

baar, speciaal in de periode van de mutaties der nrs 1-18 naar de 700 series, en van de A.P.O. burgerlijke- naar M.P.E.S. militaire controle, toen enkele kantoren hun eigen stempels maakten. Of zij gebruikten de oude rubber stempels en voegden het APO nr in de strepen toe (fig. 3), of zelfs in de datumcirkel, of gebruikten simpel rechte regels (fig. 4), kastjes (fig. 5) of nog andere typen in sommige gevallen alleen het APO nr (fig. 6). Deze worden tot de "Ere-prijzen" gerekend in een APO kollektie.

De meer tot "standaard" te rekenen typen, gevonden op American Expeditionary Force (A.E.F.) post, zijn: de staal-matrijs (fig. 2), de "enkele ring" Frans type (fig. 7), de dubbele ring (fig. 8), de "brug" of Duits type (fig. 9) ... deze werd gebruikt door de U.S.A. bezettingstroepen, maar na de oorlog ook in Franse APO's.

Er zijn verschillende typen van machine afstemplingen, "Flags" inbegrepen (fig. 10), en speciale afstemplingen als postzegels nodig waren voor Aangetekende post(Registered Mail), als fig. 11. Een zeer leuk postmerk is het aankomststempel voor niet geannuleerde post, gebruikt in Hoboken N.J., (fig. 12).

Opgemerkt wordt, dat militairen het recht van ongefrankeerde post hadden met ingang van 20 Oktober 1917. Voor die datum werd post dikwijls ongefrankeerd verzonden, maar dan moest door de ontvangers porto betaald worden.

Velen weten van de activiteiten der "Harde Jongens" in Frankrijk en de Duitse bezetting daarna. Er was ook 'n Marine-brigade samen met de 2de Infanteriedivisie, er waren troepen in Italië tijdens herfst 1918 (sommigen bleven langer), en na de oorlog waren er in België, Luxemburg en Holland. De A.E.F. had een tijdelijke Bevoorrading-basis (nr 9) in Rotterdam in het begin van 1919, tot het overgenomen werd door de Antwerpse basis. Verder waren nog USA militairen bij de USA-missie in Praag, Tsjechoslovakije.

War Covers, Contd:

Some examples of postmarks of the A.E.F. in World War I

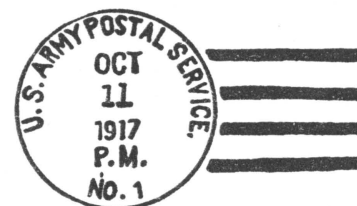

Fig. 1

Fig. 2

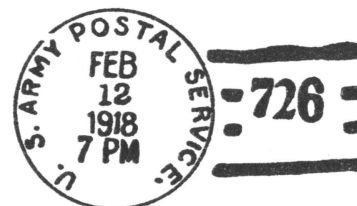

Fig. 3

A P O 2

7 8 1917

Fig. 4

Fig. 5

752

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

Fig. 9

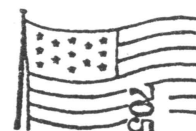

Fig. 10

Fig. 11

Fig. 12

De verwikkeling van onze troepen in Sibërie is een hoogst gekompliceerde en interessant facet van de W.O. I. Wijlen Edith Faulstich deed 't meeste pioniers onderzoek op dit gebied en enige tijd geleden was er een heel goed artikel van D. Opperman in de Juli-uitgave van de Collectors Club Philatelist. De in aantal bescheiden USA troepen gebruikten de Britse postdiensten, en covers van die periode zijn zeer klein in aantal.

In aanvulling op de verschillende A.P.O. nrs, zijn er nog heel wat andere verzamelgebieden. Van hoeven voorziene kaarten (schrijver van Dam noemt ze "corner cards") van Dienst-organisaties als: Y.M. C.A. (AJMV), Rode Kruis, Ridders van Columbus, Leger des Heils en Joodse Welzijn Zorg, daarnaast gecensureerde post, binnenlandse Kampementen, verder stempels, plus nog speciale Kerstmis en Pasencovers en kaarten. Ook waren er scheepsstempels, niet zo gemakkelijk te verkrijgen, van de schepen in Europese wateren, welke troepen vervoerden naar hun bestemmingen.

WERELD OORLOG II

Dit is 'n enorm verzamelgebied. De G.I. (infanterie), Marine, Zeelui en Marva's (Seebees) waren over de hele wereld verspreid, wat resulteerde in een overvloed van Army Postoffices, beginnend met Nr 1 (naar behoren gebruikt door de 1ste Infanterie divisie) tot nr 1254 en nog een paar hogere nummers. Later werden andere nrs toegevoegd voor de Koreaanse oorlog. In 1967 werden de ZIP nrs ingesteld, te beginnen met 09008.

Deze A.P.O.'s en enkele F.P.O.'s (Marine) zijn met een nummer, lokatie en tijdstip van gebruik te zamen gebracht in de "LOCATIONS AND ASSIGNMENTS OF U.S. ARMY POST OFFICES OF WORLD WAR II AND LATER", uitgegeven door de "War cover club" (was in 1976, toen dit artikel verscheen, niet voorradig). Er is ook een lijst van de Marine stations in de Pacific Oceaan, uitgebracht door Lyndon B. Johnson

Space Center Stamp Club in Houston, Texas, bewerkt door Robert T. Murphy.

Bij dit gebied is de kunst, om de schaarse of zelfs de zeldzame A.P.O.'s te vinden. De Covers van het Westelijke oorlogsfront, Groot Brittania, Frankrijk, Italië en Duitse bezettingszone zijn er genoeg. België is wat moeilijker en Nederland (sommige gemeentes, waar soldaten slechts korte tijd verbleven, als Nijmegen b.v.), Luxemburg en Tsjecho-Slovakije kunnen ondanks naspeuringen wel eens onvindbaar blijken.

Een speciaal geval zijn de IJsland A.P.O.'s, welke niet zo erg schaars zijn, maar het privilege hadden, dat zij met tamelijk hoge prijzen in de Scandinavise (Facit ??) catalogus genoteerd werden, waardoor er nog al wat vraag ontstond. Om één of andere reden werden de Groenlandse A.P.O.'s niet genoteerd, maar die zijn ook heel populair.

Aan de Pacific Oceaan kant zijn de relatief normale Covers van de Philippijnen, Australië en de Japanse bezetting. Daar tegenover zijn Covers van de kleinere eilanden als de Carolinas, Marcanes, Fiji, Tonga etc. en New Guinea + Nederlands Nieuw Guinea als Hollandia, Biak enz. ijverig gezochte stukken.

De vroege Korea Covers zijn ook gewild, maar meest bejaagde A.P.O.'s zijn de "speldeknoop" eilanden in de Atlantische Oceaan als Ascension en Fanning en 't Christmas eiland in de Pacific.

Op het Am. kontinent hebben de USA de voor-oorlogse Atlantische bases op New Foundland, Bermuda, Caribbeaan, Canal Zone, Centraal Amerika en Alaska, waarvan de Covers zeer populair zijn.

In Zuid Amerika is het Brazilië, Columbia en de .. "hoofdprijs" Galapagos eilanden ter hoogte van Ecuador, die zeer verzamelwaardig zijn.

Aan de andere kant van de aardbol met India en China, die niet schaars zijn, maar waar wel veel vraag naar is, omdat er verschillende Vliegbases waren.

Opgemerkt wordt, dat vele "landen-verzamelaars" de War Covers van hun land ook naarstig zoeken, omdat het een speciale kant aan de verzameling geeft. De schrijver stelt, dat het voorgaande nog geen al te volledige opsomming van het War Cover gebied is maar aan de lezers een idee zal geven van de mogelijkheden om War Covers te verzamelen. Wereldoorlog II Covers zijn in het algemeen in een goede konditie, behalve een aantal "op bestelling" met "leuke" vaderlandse vignetten, maar verder zijn er niet veel "Hokus Pokus" in omloop, zoals met de stroom van Viet Nam war covers, de meeste afkomstig van Canada.

De Leger en Marine postkantoren gebruikten meestal twee typen stempels, de rubber handstempels, als in W.O. I (fig. I) en verschillende machinestempels. Er zijn ook vele verschillende "patriotten-covers (als in W.O. I), sommige handgeschilderd, en diverse typen van "komise" en propaganda postkaarten verkrijgbaar. Deze laatste gaan een gebied op zich zelf vormen in deze tijd. Daar er geen standaardlijst voor de Vloot en Marine Covers is (de United Ship Cancel Society zou er één in de maak hebben), welke niet zo populair zijn, zij zijn in grote hoeveelheden verkrijgbaar en tamelijk goedkoop.

De "War Cover Club" is zeer actief, m.n. op 't gebied der beide Wereldoorlogen. Zij geeft een tweemaandelijks orgaan uit, het al eerder genoemde The War Cover Club Bulletin....met interessante artikelen, niet alleen van de U.S.A., maar ook van War Covers van vele verschillende landen. Geïnteresseerden kunnen zich wenden tot Sekretaris/penningmeester Lincoln E.Kieffer, P.O. Box Nr. 173, Jamesburg, N.J. 08831. Eén USA dollar bijsluiten en U krijgt een Bulletin Nr. Bij lidmaatschap wordt deze dollar afgetrokken van de kontributie, die \$ 10.-- per jaar is voor buiten de USA en Canada.

Auteur Theo van Dam wijst op de volgende werken :
 "The Mail of the A.E.F." van H.M. Sandford APS '40
 "US Army Postoffices Overseas" van H.A. Coleman '31
 "The War Cover Philatelist" redaktie D.Norona 1-21
 Deel a-4, Jan. 1938-Mrt 1942
 "Locations and Assignments, US Army Postoffices, World War II and later" samengesteld door A.Tripp, K.P. Rogan en T. Mc Grath e.a. der War Cover Club. 1973
 "A Postal History Cancellation Study of the U.S.A. Pacific Islands" door R.T. Murphy, Lyndon B. Johnson Space Center Stamp Club, Houston, Texas, 1974.

Naschrift :

De redaktie is ons U.S.A. lid Hr. Th. v. Dam erkentelijk voor zijn (oorspronkelijk Engels) artikel over dit War Cover onderwerp, nieuw voor ons Orgaan. Omdat wij voor ons 25ste Nummer graag iets anders wilden doen, is naast de met gebruikelijke zorg verzamelde inhoud van U bekende medewerkers, het "War Cover artikel" als hoofdartikel, geheel compleet geplaatst. Wij hopen, dat onze leden z.m. met nog meer genoegens ons "Jubileum Nr" lezen.

AvH

U.S.A. BUREAU - PRECANCELS.

DOOR A.L.G. v. DONGEN vervolg van blz 563

Waar gewerkt wordt, worden fouten gemaakt, dus ook bij het aanbrengen van de precancels. Van de "Old Types" zijn de voornaamste :

a. New York, N.Y.S.

Men kan hierbij 2 typen onderscheiden, n.l. de "Wide Spacings" de de "Narrow Spacings" ; in 't laatste geval zijn de W van New en de Y van York iets dichter bij elkaar dan bij de eerste. Hetzelfde is het geval bij Saint Paul, Minn. met de T van Saint en de P van Paul.

b. Louisville, Kentucky

Bij deze precancel komt het voor dat de V van

Louisville iets lager gedrukt is dan de andere letters; men spreekt dan van "low V". Deze fouten worden in de b.g. "Noble catalogus" in 't geheel niet genoemd, wel echter in de afzonderlijk uitgegeven "Specialist's Guide to Bureau-Precancels". Zo zijn er nog wel meer wat "fouten" en verschillen in de precancels van de "Old Types" te noemen; dit zou echter te ver voeren en men raadplege daar dan ook b.g. "Specialist's Guide" voor. Ik wil er echter nog wel op wijzen dat de namen van sommige Staten bij de "Old Types" verschillend gedrukt kunnen zijn, b.v. bij de Staat Oregon, die soms voluit gedrukt is en soms afgekort tot Oreg. Ook komen sommige namen van de zelfde plaats in 2 typen voor, b.v. Oklahoma, Okla, t.w. in de typen B5 en B6. Voorts zij nog gewezen op de plaats St. Louis Mo en Saint Louis Mo.

Hoewel de "Old Types" als behoorlijke precancels te beschouwen zijn, gingen er toch tamelijk spoedig stemmen op welke vonden dat deze precancels wel te grote letters hadden; na enige tijd en wel in 1927 ging men daarom tot een ander type over, in de Type Chart "Standard Types" genoemd; inderdaad tonen deze precancels kleinere letters zodat er meer van het zegelbeeld te zien is. Deze typen B II en B 13 worden "wide spacings" genoemd, omdat de "lines" een grotere tussenruimte hebben dan de latere types, de z.g. "narrow types", B 15, B 17 en B 21.

Deze "standard Types" komen dus voor op de uitgafte van 1922, doch alleen op die met tanding $11 \times 10 \frac{1}{2}$ nu ook op de waarde van $\frac{1}{2}$ ct en de waarden tussen 10 en 50 ct, plus ook op de $1 \frac{1}{2}$ ct (Harding f.f.) 3 ct (Washington) en 4 ct (Taft), welke eerst in 1930 resp. 1932 verschenen en natuurlijk op alle coils van deze serie, resp. 1, $1 \frac{1}{2}$, 2, 3, 4, 5, 6 en 10 ct. Voorts ook op de Presidentials van '38 ($\frac{1}{2}$ -50 ct), de 1, 2 en 3 ct van de "Defensie-zegels" en daarnaast op de 1, 2, 3 en 4 ct coils van de "Liberty serie". VOOR B NRS ZIE BLZ 563.

In het algemeen geldt voor de "Regulars 1931", dat de Precancels op de horizontale zegels, dus op de 17, 20, 25, 30 en 50 ct (Sc 697-701) vertikaal zijn aangebracht, terwijl de plaatsnaam en Staat van boven naar beneden te lezen zijn. Er zijn echter 3 "fouten" gemaakt, en wel bij de precancellation op de 20 ct. in de plaatsen DES MOINES, IOWA, ook in DETROIT, MICH. EN in DALLAS, TEXAS. Bij een gedeelte van deze zegels zijn plaatsnaam en Staat "up" gedrukt en zijn derhalve van beneden naar boven te lezen.

Ook bij de "Standard Types" komen enige kenmerken- de fouten voor, waarvan de voornaamste zijn :

1. Milwaukee, Wis.

Van de $1 \frac{1}{2}$ en 8 ct. is bekend dat de zegels 46 en 96 van het vel de foutdruk Mikwaukee tonen.

2. Athol, Mass.

De 1 ct. coil van deze plaats komt voor met de opdruk Alhol, i.p.v. Athol en wel op de rijen 5 en 10 van de plaat.

3. Cincinnati, Ohio.

De $\frac{1}{2}$, 1, $1 \frac{1}{2}$, 2, 3 en 4 ct coils van de "Liberty" serie komt voor met OIHO i.p.v. Ohio

4. California

Van de Staatsnaam Calif. is bekend dat bij verscheidene zegels de punt achter Calif_ ontbrak. Dit is ook het geval bij de Staat Maine, Me. is de punt achter de E soms verdwenen.

Voorts zouden er nog wel enkele andere fouten te vermelden zijn, maar ik verwijs U ook hiervoor naar b.g. "Specialist's Guide".

Hoewel de "Standard Types" toch nog wel veel van het zegelbeeld laten zien, vonden velen in de USA dat deze voorafstempeling toch nog te veel van het zegelbeeld in beslag nam en op veler aandrang werd in 1938 overgegaan tot een type waarvan de "lines" iets dichter bij elkaar staan, welke types dan ook in tegenstelling tot de "Standard Types" (ook wel "Wides" genoemd), de naam "Narrow Types" verkregen. Ook bij de "Narrow Types" komen echter toch 3

regelige opdrukken voor als Corpus Christi, Texas. Zoals bij alle andere types komt het hier ook voor dat de naam van de Staat zowel voluit als afgekort vermeld staat. Sommige echter vonden ook deze voor afstempeling te "wide" en om alle partijen tevreden te stellen is men er in 1954 toe overgegaan de "lines" nog dichter bij elkaar te plaatsen; de tussenruimte is nu zeer gering en daarom worden deze precancels de "very narrows" genoemd.

Van dit type wordt de naam van de Staat meestal in slechts 2 letters (zonder punt) aangeduid, b.v. NH = New Hampshire.

WORDT VERVOLGD

DE BEGINJAREN VAN DE LUCHTVAART IN CANADA.

DOOR W.F. BRIEL

Op 23 Februari 1909 maakte J.A.D. Mc Curdy de eerste vlucht in Canada. Met zijn "Silver Dart" vloog hij boven het water van het Bras d'Or meer op het Cape Breton eiland. Canada herdacht dit feit met een zegel van 5 cent.

De eerste poging tot een postale vlucht dateert op 1-9-1915. Dit werd direkt al een mislukking en de te vervoeren korrespondentie werd aan de afzenders teruggegeven.

Meer sukses had de aviatrice Katherine Stinson. Op 9 Juli 1918 maakte zij een vlucht van Calgary naar Edmonton en vervoerde daarbij enige brieven, die echter geen speciale afstempeling kregen.

De eerste officiële postvlucht in Canada vond op 23 Juni 1918 plaats. Toen vloog piloot Pack met 10 brieven aan boord van Toronto naar Montreal. Deze brieven werden voorzien van een speciaal stempel in driehoek; "Inaugural Service/Via/Aerial/Mail 23 -6-18".

Op 17 Febr. 1919 volgde de eerste vlucht naar het buitenland, n.l. van Vancouver naar Seattle in de USA. De post kreeg een speciaal drie-regelig stempel; "Via Airplane Mail/First Flight/Vancouver B.C.

to Seattle".

Op 5-8-1919 werd voor de eerste maal de Rocky Mountains per vliegtuig gepasseerd en wel op de vlucht van Vancouver via Vernon en Lethbridge naar Calgary, waarbij slechts enkele brieven werden vervoerd. Zij kregen een rood stempel; "1st B.C. Alberta Aerial Post".

Op 15-9-1919 volgde een vlucht van Victoria naar Nanaimo. Deze vlucht werd een sukses. In drie uren tijds bereikte de korrespondentie haar bestemming. De vervoerde post is te herkennen aan 't verplichte opschrift: "Via Aeroplane" en de gewone stemfels van vertrek en aankomst.

Hetzelfde is het geval met de vervoerde post op de vlucht van Charlottetown naar Truro op 29-9-1919. Ook hier is de vervoerde post te herkennen aan het verplichte opschrift: "Via Aeroplane" en de gewone stemfels van vertrek en aankomst.

De eerste retourvlucht vond plaats in Mei 1920 van Toronto en Hamilton. Op 15-10-1920 werd een tweede vlucht naar de USA gemaakt en wel van Victoria op Seattle. De 250 vervoerde poststukken werden voorzien van een zwart stempel: "Airplane Service". Voor de vlucht van Lethbridge naar Minot, N. Dakota op 21-6-1922 werden drie verschillende speciale enveloppen uitgegeven. Alle drie dragen links de afbeelding van 'n vliegtuig met daaronder 'n tekst die voor iedere soort envelop anders luidde, t.w. "Greeting via the First Canadian Air Mail Plane from Lethbridge, Alberta. The little City with the big Future" op de witte envelop.

Op de gele envelop: "Greetings via the First Canadian Airmail plane from the Crow's nest Pass" en op de derde soort enveloppen: "Southern Alberta, the land of irrigation and sunshine greets you". In totaal werden ongeveer duizend stuks van deze enveloppen vervoerd.

Naast bovengenoemde vluchten, die gefrankeerd moesten worden met de gewone zegels en die derhalve te herkennen zijn aan de stemfels, werden ook vluch-

ten uitgevoerd waarbij de vervoerde post werd voorzien van speciale zegels, die echter geen van alle een officieel karakter dragen.

Zo werden in Augustus/September 1918 vluchten uitgevoerd van Toronto naar Ottawa v.v. door de Aero-Club of Canada, die door het postbestuur was gemachtigd tot het vervoer van post tussen bovengenoemde plaatsen. Zij kregen bovendien vergunning 'n speciale zegel daarvoor te gebruiken, die naast de gewone frankering geplakt moest worden. Deze zegel is groot, recht opstaand formaat, toont enige airplanes. Het randschrift luidt: "The Aero Club of Canada's/First Aerial Mail/Service/ per Royal Air Force/August 1918". In beide benedenhoeken is het getal 25 vermeld. Van deze zegel, gedrukt in rood-zwart, werden 3.000 stuks uitgegeven. Slechts een klein aantal werd echter benut. De zegel werd vernietigd of met het gewone poststempel, of met een speciaal stempel in violet: "Aerial Mail Toronto, Canada" en dagtekening.

Dezelfde Club verkreeg onder gelijke voorwaarden vergunning tot 't vervoer van de post op 'n vlucht van Toronto naar New York op 25-8-1919. Naast de gewone frankeerzegels dragen deze stukken, met deze gelegenheid verzonden, een speciale zegel, gedrukt in rood-blauw, ter waarde van 1 dollar. Het middenstuk wordt ingenomen door een vliegtuig met daarboven het opschrift: "The First International Aerial Mail Service August 1919". Aan de voet staat vermeld: "Aero Club of Canada Communerative Stamp". Links en rechts staat "Toronto" respektievelijk "New York". Ook van dit zegel werden 3000 stuks aangemaakt.

WORDT VERVOLGD

1778 "Molly Pitcher" 1978

U.S.A.'s Postal Service zal in 1978 'n herdenkings briefkaart uitgeven, die 't heldhaftige gedrag van "Molly Pitcher" in de slag van Monmouth, in de omgeving van het huidige Freehold, N.J., in herinne-

ring zal roepen.

"Molly Pitcher" (eigen naam Mary Ludwig Hays) is de populaire bijnaam, die gegeven werd aan de vrouw van een artillerieman, die gewonde soldaten e.a. met kruiken (pitcher) van water voorzag tijdens de slag. Toen haar man gewond werd, nam zij bij de bemanning zijn plaats in en hielp het kanon actief te houden.

Het ontwerp van de briefkaart (veelkleurig) zou onthuld worden tijdens de 200 jarige herdenking der Monmouth Slag op 25 Juni 1.1. Op die dag zou er ook een Staatspark ingesteld worden met een weergave van de veldslag.

Uitgifte zal in de loop van September plaats vinden. In verband met de nog niet vast gestelde post tarieven was de waarde nog niet bekend.

Zie ook Opdruk-zegel Scott 646 van 20-10-1928.

POSTALE DIENSTEN IN NIEUW NEDERLANDT.

door Calvet M. Hahn.

5de vervolg van blz 576

Afkortingen :

N.A. = Nieuw Amsterdam N.N. = Nieuw Nederlandt

H.M.H. = Hoog Mogende Heren

W.I.C. = West Indise Compagnie

N.Y.S.Col.Doc. = New York State Colonial Documents

Die brief bereikte zijn doel niet, want de instructies werden opnieuw verzonden op 13-12-1652 (aankomst Lente 1653), waaraan toegevoegd was : "Onze laatste brief van 6-8-1652 was verzonden met het kleine schip "Anna", maar dat is, God wilde dat, veroverd door de Engelsen".

De N.N. Raad bijeenkomsten van Januari en Februari maken geen melding van deze 13 Dec. brief, alleen van vroegere instructies. Dus is deze Dec. brief met de kopie van 6-8-1652 in Maart ontvangen, daar ze op 13 Mrt 1653 door de N.N. Raad behandeld is. Op de zelfde vergadering werd, als verdediging der stad, besloten de palissaden-wal aan Walstraat (nu

Wallstreet) te maken, die 1 Mei voltooid was. Deze instructies bevestigen duidelijk dat eerdere kommunikatie via partikulieren is gegaan. Hoewel niet vermeld, moet het verzoek censuur in te voeren, aanleiding geweest zijn een centraal punt te vestigen om deze handelingen uit te voeren, als 'n oorlogs-voorzorg maatregel.

Het daarop volgende jaar herinnerden de H.M.H. opnieuw aan de post-handelingen. Wederom werden over te laat geleverde of geheel verloren gegane brieven, klachten vermeld.

Om deze reden, aldus de H.M.H., dragen wij U op 'n kist of kast te maken waarin de brieven enz. gedeponeerd worden, en deze dan goed verzorgd in één bundel aan de supercargo (Stuwadoor) te geven, elke keer dat een schip vertrekt, met de opdracht deze post na aankomst aan ons te overhandigen, zodat hier gezorgd wordt voor vlotte aflevering. Was gemerkt Nr 24.

Onder Nr 27 werd vermeld : "De fakturen en vrachtbrieven van goed, verscheept met de "Grote Christoffel" door partikuliere handelaren, wordt hier bijgevoegd. Was getekend: Direktie der W.I.C., afdeling Amsterdam, 23-11-1654". (Uit de N.Y.S.COL. DOC. XIV, blz 304).

De laatste zeeslag van de Ned.-Engelse oorlog vond plaats op 31 Juli 1653. De vrede werd pas na verloop van meerdere maanden gesloten. N.N. kreeg het bericht hiervan niet eerder dan op 12 Juli 1654.

Intussen had N.A. eind 1653 haar stadsrechten gekregen, zie zegel Scott 1027.

Het is wel waarschijnlijk, dat met de beëindiging der oorlog de vroegere lakse postbehandeling weer de overhand kreeg. Eén of meer zomerreizen, nadat oorlogsafloop bekend was en de postreglementen wederom veronachtzaamd werden, zal de reden geweest zijn voor nieuwe klachten.

Op 26-5-1655 schreven de H.M.H. o.a. "we ontvingen Uw brieven van 22-12-1654 en 29-3-1655.... onze brief van 23-11-1654 schijnt U niet te hebben be-

grepen".

Over de kommunikatie in winter 1655 schrijft de NN Raad op 27-1-1655 : Zo gauw als de waterwegen ijsvrij zijn en de sneeuw van het land is, zullen enkele Raadsleden en een Magistraat der Stad naar Lange Eylant en zo nodig andere plaatsen gaan, om op beleefde en vertrouwelijke manier te informeren naar Engelse plannen om Lange Eylant aan te vallen. Met name Oester Baai was een der reisdoelen."

Maar de post werd nog steeds niet op de gewenste manier verzorgd, immers op 25-9-1655 schrijven de H.M.H. opnieuw : "Wij herinneren U aan ons besluit om een (post)bus te installeren, waar voor ons bestemde brieven verzameld worden, omdat wij nog erg veel klachten over slecht bezorgde brieven krijgen. Hang deze bus aan/in 't pakhuis en verzorg deze op door ons voorgeschreven wijze".

Deze brief kwam binnen de maand aan in N.A. In deze instructie werd voor de eerste maal een plaats genoemd, waar de bus moest komen.

Deze instructie was, evenals de "oorlogs-censuur post"-voorschriften, wel goed begrepen, want tot 1659 zijn geen klachten uit Holland meer bekend.

WORDT VERVOLGD

ESKIMO MOTIEVEN OP CANADA ZEGELS

Inuit jacht.

De Canadese posterijen maken de laatste jaren veel werk van hun nieuwe postzegel-uitgiftes. Hierbij vallen in het bijzonder de jaarlijkse uitgiftes, in 1972 begonnen, van Indiaanse kunst(nijverheid) op. Men kan stellen, dat deze uitgiftes van 'n uitzonderlijke vorm en schoonheid zijn. Dat geldt ook voor de Inuit Eskimo zegels van eind 1977.

Slechts weinigen verlaten het comfortabele Zuiden, voor de onherbergzame Arctise Poolgebieden, om er te gaan jagen, al of niet voor levensonderhoud, e. e.a. op de manieren als op de Inuit zegelserie uit

gebeeld wordt.

Voedsel-voorkeur en jacht-gewoontes variëren veel in de enorm uitgestrekte Pool-gebieden van Alaska tot Groenland. Robbe- en Karibou vlees zijn hoofdzak voor menselijke konsumptie en werden (worden) soms aangevuld met vlees van walvis, walrus, vis, beer en vogels. Bij gebrek aan vers fruit, verkrijgen de Inuit-Eskimos vitamine C (dat met koken vernietigd wordt), door het eten van rauw vlees. In het Algonkiaans betekent Eskimo dan ook "Rauw Vlees Eters".

Scheurbuik was dikwijls de doodsoorzaak van de eerste Europeanen op ontdekking in 't Amerikaanse werelddeel. Die waren huiverig t.o.v. ongekookt eten en voorzichtige lieden lieten het vlees, alvorens het te eten, bevriezen tot ver beneden het vriespunt.

Dit verminderde het gevaar, dat men een dodelijke hoeveelheid binnen kreeg van trichinose, speciaal van beren- en walrussen vlees, bedorven door trichine wormen. Een maaltijd van rauw berenvlees betekende het einde, op 3 man na, van alle leden der Jens Munk expeditie naar de Hudson Baai in 1619.

Het seizoen bepaalt de juiste manier van robben te jagen. Tijdens de winter snuiven de honden naar de met sneeuw bedekte luchtgaten in het ijs. De jager hurkt bij het luchtgat, soms wel bij een temperatuur van 60° onder nul, en harpoeneert de rob als die omhoog komt om lucht te happen.

Om de prooi niet te waarschuwen was het noodzakelijk om heel stil te blijven en de lichtval naar het luchtgat niet te onderbreken. Aan de afneembare harpoenkop was een lijn gebonden, om de gewonde rob het vluchten te beletten. Als deze lijn om de hand geslingerd was, kon een krachtig dier een man zijn vingers afscheuren of hem in het water trekken.

In de zomer achtervolgde de jager de robben met 'n

kajak, of besloop de dieren, als deze zich koesterden op het ijs. Daar robben elke dertig seconden wakker worden, verstopte de jager zich achter een wit scherm of pretendeerde zich als een rob te gedragen, tot zijn slachtoffer weer ingedoezeld was.

De Inuits waren ook doorlopend aan het samenspannen tegen de Karibous, spiesden de dieren, als zij rivieren overstaken of joegen ze in poelen en soms werden valkuilen gemaakt in de sneeuw.

Ook werd er wel een soort verstoppertjes spel door jagers toegepast. Dan gingen twee mannen, die Karibou(s) in zicht kregen, in opvallende manier weg wandelen in tegengestelde richting. Eén jager wandelde door en de ander verstopte zich. Als de karibou dan nieuwgierig naar de "afleider" ging kijken, werd het dier door de verborgen jager met pijlen bestookt.

Sommige Inuit groepen wrijven pas geboren jongens in met het vel van kariboustierenkoppen om goede en bekwame verzorgers van hen te maken.

De werkelijke uitdaging was het buit maken van een poolbeer, een beest sterk genoeg om een zware hond 5 à 6 meter in de lucht te slingeren.

Honden sluiten de prooi in, waar door de jager(s) deze met speren of pijlen kan bestoken. Soms doet een jager zijn harpoen met het stompe eind als een anker in de grond. Wanneer het woedende dier dan hierop aanvalt, verwondt het zich aan het scherpe eind, wat voor de jager een voordeel is.

In die periode was het voor de Inuits een moeilijke tijd en zij hebben dan ook met groot enthousiasme vuurwapenen verwelkomd.

De Inuit zegels zijn ontworpen door Reinhard Derreth, zij tonen de verschillende methoden van het jagen door Inuits, als door hen uitgebeeld op tekeningen en beeldsnijwerk.

Het eerste paar zegels geeft 2 steenhouwers stukken, de eerste een vermomde Karibou-Jager in huid,

van Pitsiulak en Karjuk, de tweede een walrusjacht door Parr.

Het tweede paar zegels een robbenjager met buit in speksteen gesneden door 'n onbekende en vissen met speren, steenhoutwerk van Pitaloosee.

Deze forse uitbeeldingen van historische jachtmethoden hebben in hun aanblik de kracht en overtuiging die alleen maar door persoonlijke ervaring en kennis van de jacht op dagelijkse behoeften verkregen kunnen worden.

De vier zegels van 12 cent zijn 12-11-1977 verschenen in perforatie 13.

In 5 kleuren lithografie op eenzijdig gecoat lithography papier gedrukt bij Ashton-Potter limited te Toronto.

Alle vier zegels in "General Tagging" P.V.A. gom. Vellen van 50 zegels, se-tenant. AvH

CANADA.....NO CAN DO.

vrij vertaald

CANADA, DAT KAN JE NIET MAKEN.

Met deze, op een oud liedje gebaseerde woordspeling wil de redactie het volgende melden :

De nieuwe 14 cent frankeerzegel (Toren Parlementsgebouw ?) heeft een "variëteit", waar het beeld op het hele vel aan de gomzijde is gedrukt. Ook is er fout geperforeerd.

Tom Knox, Box 1132, Stn Q, Toronto, Ontario M4T 2P4 die verdere informatie kan geven, vraagt zich o.i. terecht, af : "Wat is er aan de hand bij de Bank Note drukkerijen en posterijen en "Wanneer zullen door-slippen van deze foutieve drukken enz., eens ophouden ?".

Overnames uit Canadian Stamp News van zomer 1978.

X X X X X X X X X X X X

Credo door "Zwarte Havik", 'n Indianen opperhoofd: "Ik hield van mijn dorpen, mijn korenvelden, en de huizen van mijn volk. Ik heb daar voor gevochten. Het is nu van U. Behoud het net zo als wij deden".

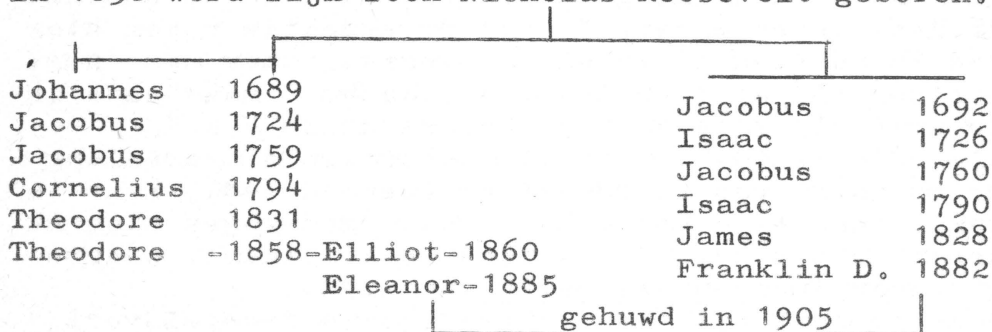
NEDERLANDSE INVLOEDEN EN MOTIEVEN.

In de loop der vorige 24 uitgegeven K(ontakt) O(rganen) van onze Studiegroep is wel eens enkele malen gewezen op het onderwerp "Ned. invloed enz.". Eén onzer bekende leden, veilingmeester Hessels is naarstig naar Nederlands klinkende namen in de atlas van N. Amerika gaan zoeken, m.n. in de WSA. Met Hr. Hessels (en anderen?) wil de redactie pogen hier van 'n rubriek te maken, aangezien onder deze noemer nog al wat te beleven is. Kijkt U maar eens in de artikel-serie "Postale diensten in N.N." Als "2de liefde" heeft dit onderwerp al jarenlang de aandacht van Uw redakteur (wereldwijd), maar 'n tekort aan tijd heeft hem a.h.w. gedwongen zich te beperken tot het N. Amerikaanse kontinent, waarmee hij maar incidenteel bezig kan zijn. Moet je maar niet aan filatelistische "veelwijverij" doen, hoor ik U al mompelen. Wel ... "bloed kruipt waar het niet gaan kan"... hou het maar eens tegen. Eén van de onderdelen waarnaar ik al vele jaren graaf (en aan twijfel) is, wat men de "Rooseveltiana" zou kunnen noemen. Daarom dat maar als inleiding. Velen denken, dat de Rooseveltts van Nederlandse afkomst zijn. Er zijn aanwijzingen uit de 17de eeuw die dat doen veronderstellen. Maar het bewijs is hier m.i. nog niet helemaal geleverd. Daar is dan de Zeeuwse gemeente Oud Vossemeer, het Raadhuis heeft een schoorsteenmantel met familiewapens, w.o. één van een familie "van Rosevelt te zien is. Een lid der Roosevelt familie zou daar 'n keer geweest zijn en er kennis van genomen hebben. Maar haar/zijn reactie is mij niet bekend.

Dan speelt het stadje Geldern in de Rijnprovincie, het ligt ten Z. van Kleef en ten N.O. van Venlo, 'n rol. Oude benamingen als Gelre en Geldern voor Gelderland en het feit, sinds kort mij bekend, dat de oude plaats Geldern tot 1713 onder Nederlands gezag was, kan van belang zijn voor een Nederlandse

In Theodore Roosevelt's geboortehuis in New York City, kreeg ik lang geleden eens een stamboom voor mijn ogen, die ik ter plaatse kopieerde en die er als volgt uit zag :

In 1658 werd zijn zoon Nicholas Roosevelt geboren.

Nu zou uw redactie hiernaar wel eens in de U.S.A. willen informeren, maar eerst wil ik onze leden-lezers vragen of zij misschien hier iets van weten of gegevens over hebben, b.v. oude boeken of landkaarten etc. Als dat mij dan verteld wordt i.m., komt hierin wat meer zekerheid.

De volgende keer hopen wij een lijst, al of niet
kompleet, te geven. WORDT VERVOLGD

WORDT VERVOLGD